

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
YVES BOT
prezentate la 11 septembrie 2014¹

Cauza C-424/13

Zuchtvieh-Export GmbH
împotriva
Stadt Kempten[cerere de decizie preliminară formulată de

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Germania)]

„Trimitere preliminară — Agricultură — Regulamentul (CE) nr. 1/2005 — Protecția animalelor în timpul transportului — Transport de animale dintr-un stat membru către o țară terță — Articolul 14 alineatul (1) — Controlul jurnalului de călătorie care trebuie efectuat de către autoritatea competentă de la locul de plecare înaintea călătoriilor de lungă durată — Anexa I capitolul V —

Dispoziții referitoare la intervalele de adăpare și de hrănire, precum și la durata călătoriei și la perioadele de repaus — Aplicabilitatea acestor dispoziții în ceea ce privește etapele transportului care se efectuează în afara teritoriului Uniunii”

1. Prezenta cerere de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97².
2. Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Zuchtvieh-Export GmbH (denumit în continuare „Zuchtvieh-Export”) și Stadt Kempten (orașul Kempten, Germania) cu privire la decizia adoptată de aceasta din urmă, în calitate de autoritate competentă de la locul de plecare, de a refuza vămuirea unui lot de bovine care trebuia să facă obiectul unui transport rutier de la Kempten la Andijan (Uzbekistan).
3. Regulamentul nr. 1/2005 impune organizatorului unei călătorii de lungă durată obligația de a prezenta autorității competente de la locul de plecare un jurnal de călătorie, a cărui secțiune 1 trebuie să conțină o planificare a călătoriei avute în vedere. În această planificare trebuie să figureze printre altele punctele de repaus, de transfer și de ieșire prevăzute. Problematika ridicată de prezenta cauză este aceea dacă, în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii Europene și țara terță de destinație, organizatorul acestei călătorii este sau nu este obligat să respecte cerințele referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus care sunt prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO 2005, L 3, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 62, p. 3, și rectificare în JO 2011, L 336, p. 86.

4. În prezentele concluzii, vom propune Curții să declare că Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat în sensul că nu impune organizatorului unei călătorii de lungă durată către o țară terță să menționeze la secțiunea 1 rubrica 6 din jurnalul de călătorie informații referitoare la durata călătoriei și la perioadele de odihnă conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament sau chiar cu condițiile generale pentru transportul de animale care figurează la articolul 3 din regulamentul menționat, în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație.

5. În opinia noastră, decurge de aici că articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) și litera (c) din Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat în sensul că autoritatea competentă de la locul de plecare nu poate refuza să ștampileze jurnalul de călătorie pentru motivul că informațiile înscrise în acest jurnal care se referă la etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație nu sunt conforme nici cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament, nici cu condițiile generale pentru transportul de animale care figurează la articolul 3 din regulamentul menționat.

I – Cadrul juridic

6. Dispozițiile esențiale ale Regulamentului nr. 1/2005, în cadrul prezentei trimiteri, sunt următoarele.

7. Articolul 1 alineatul (1) din regulamentul menționat definește domeniul de aplicare al acestuia după cum urmează:

„Prezentul regulament se aplică transportului de animale vertebrate vii în interiorul Comunității, inclusiv controalelor specifice pe care funcționarii competenți le efectuează asupra loturilor care intră sau ies de pe teritoriul vamal al Comunității.”

8. Articolul 2 din Regulamentul nr. 1/2005 conține anumite definiții, printre care:

„(d) «punct de control la frontieră» înseamnă posturile de control desemnate și autorizate în conformitate cu articolul 6 din Directiva 91/496/CEE pentru efectuarea controalelor sanitare veterinare la animalele care sosesc din țări terțe la frontiera teritoriului comunitar;

[...]

(f) «autoritatea competentă» înseamnă autoritatea centrală a unui stat membru care are competența de a efectua controale privind bunăstarea animalelor sau orice altă autoritate căreia aceasta i-a delegat competența respectivă;

[...]

(h) «puncte de control» înseamnă punctele de control prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1255/97;

(i) «punct de ieșire» înseamnă un punct de control la frontieră sau orice altă locație desemnată de către un stat membru prin care animalele părăsesc teritoriul vamal al Comunității;

(j) «călătorie» înseamnă întreaga operațiune de transport, de la locul de plecare la locul de destinație, inclusiv descărcarea, cazarea și încărcarea în anumite puncte intermediare ale călătoriei;

[...]

(m) «călătorie de lungă durată» înseamnă o călătorie care depășește 8 ore, începând cu momentul în care este mutat primul animal din lot;

[...]

(s) «loc de destinație» înseamnă locul în care animalul este descărcat dintr-un mijloc de transport și

(i) adăpostit timp de cel puțin 48 ore înainte de plecare sau

(ii) sacrificat;

(t) «punct de repaus sau transfer» înseamnă orice oprire în cursul călătoriei care nu este locul de destinație, inclusiv un loc în care animalele au fost introduse într-un alt mijloc de transport, fiind sau nu descărcate;

[...]

(w) «transport» înseamnă deplasarea animalelor efectuată cu unul sau mai multe mijloace de transport și operațiunile conexe, inclusiv încărcarea, descărcarea, transferul și repausul, până la încheierea descărcării animalelor la locul de destinație;

[...]”

9. Articolul 3 din Regulamentul nr. 1/2005, intitulat „Condiții generale pentru transportul de animale”, prevede:

„O persoană nu poate transporta animale sau încredința animale în vederea transportului în condiții care le pot provoca răni sau suferințe inutile.

În plus, următoarele condiții trebuie respectate:

(a) în prealabil, au fost luate toate măsurile necesare pentru a reduce durata călătoriei și a satisface nevoile animalelor în timpul călătoriei;

(b) animalele se află într-o stare bună pentru a fi transportate;

[...]

(f) transportul este efectuat fără întârziere până la locul de destinație, iar condițiile de bunăstare a animalelor sunt verificate în mod regulat și menținute la un nivel corespunzător;

[...]

(h) la intervale de timp corespunzătoare, animalelor li se asigură apă, hrană și repaus într-o cantitate și de o calitate adecvată speciei și taliei acestora.”

10. Articolul 5 din Regulamentul nr. 1/2005, intitulat „Obligații de planificare pentru transportul de animale”, prevede la alineatul (4) că, „[î]n cazul călătoriilor de lungă durată între state membre și în țări terțe pentru ecvidee domestice, altele decât ecvideele înregistrate, și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, transportatorii și organizatorii respectă prevederile din jurnalul de călătorie prevăzut de anexa II.”

11. Articolul 14 din Regulamentul nr. 1/2005, intitulat „Controale și alte măsuri privind jurnalul de călătorie care trebuie efectuate de către autoritatea competentă înaintea călătoriilor de lungă durată”, prevede la alineatul (1):

„În cazul călătoriilor de lungă durată între state membre și țări terțe pentru ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, autoritatea competentă de la locul de plecare trebuie:

- (a) să efectueze controalele necesare pentru a verifica dacă:
 - (i) transportatorii menționați în jurnalul de călătorie dețin autorizații valabile de transportator, certificate valabile de autorizare pentru mijlocul de transport utilizat pentru călătorii de lungă durată și certificate de competență profesională valabile pentru conducători și însoțitori;
 - (ii) jurnalul de călătorie prezentat de organizator este realist și indică respectarea prezentului regulament;
- (b) atunci când rezultatul controalelor prevăzute la litera (a) nu este satisfăcător, să solicite organizatorului să modifice aranjamentele pentru călătoria de lungă durată preconizată, astfel încât să respecte prezentul regulament;
- (c) atunci când rezultatul controalelor prevăzute la litera (a) este satisfăcător, să aplice ștampila pe jurnalul de călătorie;
- (d) să trimită detalii, cât mai curând posibil, privind călătoriile de lungă durată prevăzute în jurnalul de călătorie autorității competente de la locul de destinație, de la punctul de ieșire sau de la punctul de control prin sistemul de schimb de informații prevăzut la articolul 20 din Directiva 90/425/CEE.”

12. Articolul 15 din Regulamentul nr. 1/2005, intitulat „Controale care trebuie efectuate de autoritatea competentă în orice etapă a unei călătorii de lungă durată”, prevede la alineatul (1) că „[a]utoritatea competentă efectuează, în orice etapă a unei călătorii de lungă durată, controale adecvate, aleatoriu sau asupra unui anumit transport, pentru a verifica dacă duratele de călătorie declarate sunt realiste și dacă respectiva călătorie respectă prevederile prezentului regulament și, în special, dacă perioadele de călătorie și perioadele de repaus au respectat limitele prevăzute de capitolul V din anexa I”.

13. Articolul 21 din Regulamentul nr. 1/2005, intitulat „Controale la punctele de ieșire și la punctele de control la frontieră”, are următorul cuprins:

„(1) [...], în cazul în care animalele sunt prezentate la punctele de ieșire sau la punctele de control la frontieră, medicii veterinari oficiali din statele membre verifică dacă animalele sunt transportate în conformitate cu prezentul regulament și în special:

- (a) dacă transportatorii au prezentat o copie a unei autorizații valabile [...];
- (b) dacă conducătorii vehiculelor rutiere care transportă ecvidee domestice, animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină sau porcină sau păsări de curte și însoțitorii au prezentat un certificat valabil de competență profesională [...];
- (c) dacă animalele sunt apte să continue călătoria;
- (d) dacă mijloacele de transport cu care animalele continuă călătoria sunt în conformitate cu capitolul II și, după caz, cu capitolul VI din anexa I;

- (e) dacă, în cazul exportului, transportatorii au furnizat dovezi conform cărora călătoria de la locul de plecare la primul loc de descărcare din țara de destinație finală respectă toate acordurile internaționale enumerate de anexa V și aplicabile țărilor terțe în cauză;
- (f) dacă ecvideele domestice și animalele domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină au fost sau urmează să fie transportate în călătorii de lungă durată.

(2) În cazul călătoriilor de lungă durată pentru ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, medicii veterinari oficiali de la punctele de ieșire și de la punctele de control la frontieră efectuează și înregistrează controalele enumerate la secțiunea 3 «Locul de destinație» din jurnalul de călătorie [menționat în] anexa II. Înregistrările acestor controale și controlul prevăzut la alineatul (1) sunt păstrate de autoritatea competentă cel puțin trei ani de la data efectuării controalelor [...].

(3) Atunci când autoritatea competentă consideră că animalele nu sunt apte să încheie călătoria, acestea sunt descărcate, adăpate, hrănite și beneficiază de repaus.”

14. Capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 conține normele referitoare la intervalele de adăpare și de hrănire, precum și la durata călătoriei și la perioadele de repaus. Conform punctului 1.4 litera (d) și punctului 1.5 din acest capitol, în ceea ce privește bovinele, călătoriile rutiere de lungă durată trebuie să cuprindă, după 14 ore de călătorie, o perioadă suficientă de repaus, de cel puțin o oră, pentru a fi adăpate și, atunci când este necesar, hrănite; după perioada de repaus, transportul poate fi reluat pentru alte 14 ore, la încheierea cărora animalele trebuie descărcate, hrănite și adăpate și trebuie să beneficieze de o perioadă de repaus de cel puțin 24 de ore.

15. Anexa II la același regulament conține dispoziții referitoare la jurnalul de călătorie, a cărui completare este impusă transportatorilor și organizatorilor la articolul 5 alineatul (4) din regulamentul menționat, în cazul călătoriilor de lungă durată între statele membre și în țări terțe. Jurnalul amintit cuprinde cinci secțiuni referitoare la planificarea călătoriei, la locul de plecare, la locul de destinație, la declarația transportatorului cu privire la, pe de o parte, itinerariul efectiv, punctele de repaus, de transfer și de ieșire și, pe de altă parte, animalele rănite sau moarte în timpul călătoriei și eventualele rapoarte de anomalie. Această anexă include printre altele următoarele dispoziții:

- punctul 3 litera (e): „Organizatorul se asigură că jurnalul de călătorie însoțește transportul de animale pe perioada călătoriei până la locul de destinație sau, în cazul exportului într-o țară terță, cel puțin până la punctul de ieșire”;
- punctul 4: „Deținătorii de la locul de plecare și, în cazul în care locul de destinație se află pe teritoriul Comunității, deținătorii de la locul de destinație completează și semnează secțiunile relevante din jurnalul de călătorie. Aceștia informează autoritatea competentă asupra rezervelor cu privire la respectarea dispozițiilor prezentului regulament, cât mai curând posibil, folosind modelul de formular din secțiunea 5”;
- punctul 7: „În cazul în care animalele sunt exportate într-o țară terță, transportatorii înmânează jurnalul de călătorie medicului veterinar oficial de la punctul de ieșire. În cazul exportului de animale vii din specia bovină cu restituiri, secțiunea 3 din jurnalul de călătorie nu este obligatorie în cazul în care legislația agricolă impune un raport”;
- punctul 8: „Transportatorul prevăzut la secțiunea 3 din jurnalul de călătorie păstrează [...] (a) o copie a jurnalului de călătorie completat; [...] Documentele prevăzute [...] sunt puse la dispoziția autorității competente care a acordat autorizația de transportator și, la cerere, autorității competente de la locul de plecare, în termen de o lună de la completare, și sunt păstrate de către transportator timp de cel puțin trei ani de la data efectuării controlului. Documentele prevăzute la

litera (a) se înapoiază autorității competente de la locul de plecare în termen de o lună de la încheierea călătoriei, cu excepția cazului în care au fost utilizate sistemele [de navigație] prevăzute la articolul 6 alineatul (9). [...]"

16. Apendicele la anexa II la Regulamentul nr. 1/2005 cuprinde un model al diferitelor secțiuni din jurnalul de călătorie.

II – Litigiul principal și întrebările preliminare

17. Zuchtvieh-Export a închiriat două camioane pentru a efectua transportul a 62 de bovine de la Kempten la Andijan, prin Polonia, Bielorusia, Rusia și Kazahstan, respectiv o călătorie de aproximativ 7 000 de km. Acest transport trebuia efectuat în perioada cuprinsă între 23 aprilie și 2 mai 2012. Era vorba despre un export fără cerere de restituiri la export.

18. Secțiunea 1 rubrica 6 din jurnalul de călătorie prezentat în cadrul cererii de vămuire menționa, ca unice puncte de repaus și de transfer pentru etapa călătoriei care se efectuează pe teritoriul țărilor terțe în cauză, localitățile Brest (Bielorusia), unde trebuia să ajungă la 24 aprilie, ora 13.00, și Karaganda (Kazahstan), unde trebuia să ajungă la 30 aprilie, ora 15.00, o perioadă de repaus de 24 de ore fiind programată în fiecare dintre aceste localități. Din decizia de trimitere reiese că, între localitățile respective, erau prevăzute perioade de pauză în care animalele ar fi fost hrănite și adăpate, fără să fie totuși descărcate. Etapa finală a călătoriei, între Karaganda și Andijan, urma să dureze încă 29 de ore.

19. Prin decizia din 30 ianuarie 2012, Stadt Kempten a refuzat vămuirea lotului de bovine, solicitând ca planificarea călătoriei să fie modificată astfel încât dispozițiile Regulamentului nr. 1/2005 să fie respectate și pentru etapa călătoriei efectuate pe teritoriul țărilor terțe în cauză, între Brest și Andijan, ceea ce nu era cazul, ținând seama de datele de planificare menționate în secțiunea 1 din jurnalul de călătorie amintit.

20. Pe lângă o cerere de măsuri provizorii care nu a fost admisă, Zuchtvieh-Export a introdus o acțiune pe fond împotriva deciziei menționate mai sus, cu care Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă din Bavaria, Germania) este sesizată în prezent în apel. În cadrul acestei acțiuni, Zuchtvieh-Export solicită printre altele să se constate nelegalitatea deciziei Stadt Kempten din 30 ianuarie 2012 și să se dispună ca aceasta din urmă să procedeze la vămuirea lotului de bovine în litigiu.

21. În fața instanței de trimitere, părțile din litigiul principal au invocat teze contrare în ceea ce privește aspectul dacă, în cazul unei călătorii care începe pe teritoriul Uniunii, dar se încheie în afara acestui teritoriu, Regulamentul nr. 1/2005 și în special articolul 14 alineatul (1) din acesta se aplică de asemenea părții din această călătorie care se efectuează pe teritoriul uneia sau al mai multor țări terțe.

22. Instanța de trimitere se exprimă în favoarea tezei potrivit căreia, în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005, autoritatea competentă de la locul de plecare, în cazul unui transport al cărui loc de plecare este situat pe teritoriul Uniunii, iar locul de destinație este situat pe teritoriul unei țări terțe, nu poate aplica o ștampilă pe jurnalul de călătorie decât dacă controalele sale dovedesc că dispozițiile acestui regulament au fost respectate și în afara teritoriului Uniunii. În această privință, instanța de trimitere menționează, pe de o parte, dar fără a oferi explicații, articolele 1, 3, 5 și

articolul 21 alineatul (1) litera (c) din regulamentul menționat. Pe de altă parte, aceasta se referă mai ales la appendicele din anexa II la Regulamentul nr. 1/2005, în care figurează modelul a diferite secțiuni din jurnalul de călătorie, și în special la secțiunea 1, referitoare la planificarea călătoriei, care ar conține indicații în acest sens:

- punctele 2-4 din aceasta (durata totală prevăzută, locul și momentul plecării, locul de destinație și momentul sosirii) coroborate cu definiția noțiunii „călătorie” prevăzută la articolul 2 litera (j) din acest regulament, care ar preciza că trebuie furnizate date pentru întreaga călătorie;
- declarația organizatorului care face obiectul punctului 7 din această secțiune, potrivit căreia acesta a „luat măsurile adecvate pentru a menține bunăstarea animalelor în timpul întregii călătorii, în conformitate cu dispozițiile regulamentului [menționat]”.

23. Instanța de trimitere arată de asemenea că, chiar și în cazul unui export și deși transportatorul trebuie să înmâneze jurnalul de călătorie medicului veterinar oficial de la punctul de ieșire, în conformitate cu punctul 7 din această anexă II, acesta trebuie să păstreze totuși o copie a acestuia și să o transmită autorității competente de la locul de plecare, în conformitate cu punctul 8 din anexa menționată.

24. Această instanță consideră că jurnalul de călătorie prezentat de Zuchtvieh-Export nu conține nicio dată „realistă” în sensul articolului 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005 pentru etapele călătoriei situate pe teritoriul unor țări terțe. Datele prezentate în acest jurnal de călătorie nu ar permite, așadar, să se concluzioneze că respectiva călătorie preconizată respectă cerințele care decurg din acest regulament.

25. În această privință, instanța consideră că nu ar fi suficient ca Zuchtvieh-Export să afirme că, în cadrul etapelor transportului care se efectuează în afara teritoriului Uniunii, dispozițiile reglementărilor aplicabile în țările terțe traversate, precum și convențiile internaționale aplicabile în aceste țări vor fi respectate. Ar mai trebui ca acest lucru să se reflecte în mențiunile din jurnalul de călătorie. Or, această situație nu s-ar regăsi în speță, dat fiind că secțiunea 1 din jurnalul de călătorie în litigiu nu conține nicio dată „realistă”, în sensul în care acest termen este utilizat la articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005, din moment ce aceasta nu menționează niciun punct de repaus în timpul călătoriilor între Brest și Karaganda și între această din urmă localitate și Andijan, locul de destinație finală. Pe de altă parte, aplicarea ștampilei autorității de la locul de plecare ar lăsa să se înțeleagă că această călătorie, până la locul de destinație, ar fi fost aprobată în toate detaliile, ceea ce, potrivit instanței de trimitere, ar fi inoportun și față de autoritățile din țările terțe.

26. Potrivit tezei contrare, susținută de Zuchtvieh-Export, aprobarea planificării călătoriei în cadrul controalelor care trebuie efectuate de autoritatea competentă de la locul de plecare în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005 ar privi numai etapa călătoriei căreia acest regulament i se aplică *ratione loci*. Mai multe dispoziții ale acestuia, inclusiv articolul 21 alineatul (1) litera (e), referitor la controalele la punctele de ieșire și la punctele de control la frontieră, ar arăta că sistemul pe care îl instituie nu se aplică dincolo de frontierele Uniunii.

27. Zuchtvieh-Export arată de asemenea că aplicabilitatea normelor Regulamentului nr. 1/2005 în afara teritoriului Uniunii, în special cele din anexa I capitolul V, referitoare la intervalele de adăpare și de hrănire, precum și la durata călătoriei și la perioadele de repaus, ar fi nerealistă și contraproductivă; astfel, în țările terțe nu s-ar găsi nicidecum grajduri sigure din punct de vedere igienic și tehnic în care să se odihnească animalele transportate, astfel încât riscurile de rănire și de răspândire a bolilor infecțioase ar fi semnificative. Astfel, normele stabilite de acest regulament ar fi strâns legate de calitatea infrastructurilor prevăzute pentru transportul de animale pe teritoriul Uniunii, precum punctele de control (care sunt locurile de repaus) care sunt situate pe teritoriul acesteia, pe care articolul 36 din regulamentul menționat le supune unor cerințe tehnice și sanitare.

28. Pe de altă parte, faptul că normele Regulamentului nr. 1/2005 nu ar fi neapărat aplicabile, din punct de vedere material, în orice circumstanțe ar fi demonstrat de articolul 30 alineatul (6) din acesta, care prevede posibilitatea unor derogări pentru călătoriile de lungă durată pentru a lua în considerare îndepărtarea anumitor regiuni de zona continentală a teritoriului Uniunii.

29. Ar mai rezulta din titlul punctului 6 din secțiunea 1 din modelul de jurnal de călătorie („Lista punctelor de repaus, de transfer sau de ieșire prevăzute”) că organizatorul transportului nu ar fi obligat să menționeze toate punctele de repaus. De altfel, realitățile geografice nu ar permite întotdeauna să se prevadă unde vor avea loc pauzele.

30. În plus, aceste norme ar putea fi în contradicție cu normele aplicabile în țările terțe în cauză, precum cele care ar fi în vigoare în Federația Rusă, în care practica constantă a autorităților ar fi de a interzice descărcarea animalelor în timpul perioadelor de repaus.

31. În sfârșit, principiul teritorialității ar milita în favoarea unei aplicabilități a Regulamentului nr. 1/2005 limitate la teritoriul Uniunii.

32. La aceste argumente, reclamanta din litigiul principal și Landesanstalt für Tiergesundheit Bayern (Ministerul Public al Landului Bavaria) răspund că indisponibilitatea punctelor de repaus în afara teritoriului Uniunii nu eliberează transportatorii de obligațiile pe care Regulamentul nr. 1/2005 le impune în această privință. În special, lipsa descărcării animalelor pentru perioadele de repaus ar avea drept consecințe neigienizarea compartimentelor de transport, negarantarea adăpării tuturor animalelor și imposibilitatea de a se controla starea de sănătate a fiecărui animal. În consecință, având în vedere considerentul (5) al acestui regulament, potrivit căruia călătoriile de lungă durată ar trebui limitate în cea mai mare măsură posibilă, ar trebui să se aibă în vedere posibilitatea ca anumite transporturi să nu poată fi efectuate atât timp cât condițiile logistice ale transportului avut în vedere nu respectă normele aplicabile.

33. În acest context, Bayerischer Verwaltungsgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 1/2005] trebuie interpretat în sensul că, în cazul călătoriilor de lungă durată pentru ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, pentru care locul de plecare se află într-un stat membru [...], în timp ce locul de destinație se află într-o țară terță, autoritatea competentă de la locul de plecare poate să aplice ștampila pe jurnalul de călătorie prezentat de organizator[ul transportului], potrivit articolului 14 alineatul (1) litera (c), numai atunci când [acest jurnal] [...] îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) pentru întreaga distanță de călătorie de la locul de plecare până la locul de destinație, așadar și pentru etape ale călătoriei situate în totalitate în afara teritoriului [...] Uniunii [...]?
- 2) Articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 1/2005] trebuie interpretat în sensul că autoritatea de la locul de plecare, competentă potrivit acestei dispoziții, poate să oblige organizatorul transportului, în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (b) din [acest] regulament, să modifice aranjamentele pentru călătoria de lungă durată preconizată, astfel încât să respecte dispozițiile prezentului regulament pentru întreaga călătorie de la locul de plecare până la locul de destinație, chiar și atunci când anumite etape ale călătoriei se află exclusiv în țări terțe?”

III – Analiza noastră

34. Prin intermediul întrebărilor preliminare, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat în sensul că un transport de lungă durată la plecarea dintr-un stat membru către o țară terță trebuie să fie conform cu acest regulament, în special cu dispozițiile capitolului V din anexa I la regulamentul menționat, referitoare, printre altele, la durata călătoriei și la perioadele de repaus, inclusiv pentru etapele acestei călătorii care se efectuează în afara teritoriului Uniunii și, în consecință, nu poate fi autorizat de autoritatea competentă de la locul de plecare decât dacă a fost planificat cu respectarea acestor dispoziții.

35. Instanța de trimitere urmărește să afle astfel dacă autoritatea competentă de la locul de plecare poate refuza în mod întemeiat să aplice o ștampilă pe un jurnal de călătorie în cazul în care aceasta consideră, având în vedere mențiunile care figurează în acest jurnal referitoare la etapele călătoriei efectuate în afara teritoriului Uniunii, că respectivul jurnal nu este realist în sensul articolului 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005 și, așadar, nu este conform cu dispozițiile acestui regulament.

36. Jurnalul de călătorie, al cărui model figurează în anexa II la regulamentul menționat, are drept obiectiv să pună la dispoziția autorităților competente informațiile necesare pentru realizarea controalelor referitoare la respectarea dispozițiilor Regulamentului nr. 1/2005 pentru călătoriile de lungă durată. Declarațiile cu privire la organizarea călătoriei care sunt conținute în jurnalul de călătorie trebuie să fie verificate, iar conformitatea acestora trebuie validată de către autoritatea competentă de la locul de plecare înainte de încărcarea animalelor. Aceste informații constituie baza controalelor oficiale care pot fi puse în aplicare în cursul realizării materiale a călătoriei, cu alte cuvinte la încărcare, în cursul transportului sau la destinație.

37. Controalele prelabile la plecare privesc existența și validitatea autorizațiilor administrative obligatorii (transportatori, vehicule, șoferi), cu privire la respectarea densităților maxime de încărcare autorizate în funcție de categoriile de animale declarate, precum și cu privire la detaliile itinerariului programat, ținând seama de intervalele de repaus impuse în funcție de categoriile de animale în cauză, de distanța care trebuie parcursă și de durata previzibilă a operațiunilor în toate etapele călătoriei.

38. În continuare, pot fi efectuate controale de către autoritățile competente în orice etapă a unei călătorii de lungă durată. Aceste controale, care sunt prevăzute la articolul 15 din Regulamentul nr. 1/2005, privesc în special respectarea programării care figurează în secțiunea 1 din jurnalul de călătorie.

39. Declarațiile conținute în secțiunea 1 din jurnalul de călătorie („Planificarea”), care se află în centrul prezentei cauze, sunt destinate să fie comparate cu cele conținute în secțiunile 2 („Locul de plecare”), 3 („Locul de destinație”), 4 („Declarația transportatorului”) și, după caz, 5 („Formular de raportare a anomaliilor”). Secțiunile 2-5 din jurnalul de călătorie sunt, așadar, completate în mod progresiv în cursul călătoriei, o copie a acestui jurnal fiind transmisă în continuare autorității competente de la locul de plecare.

40. Trebuie să se precizeze deja că transporturile de animale către sau din țări terțe fac obiectul unor controale specifice efectuate la punctele de ieșire și, respectiv, la punctele de control de la frontiera Uniunii.

41. Prezenta trimitere preliminară trebuie să se examineze din perspectiva acestei scheme globale a controalelor care se aplică călătoriilor de lungă durată.

42. Pentru a răspunde la întrebările adresate de instanța de trimitere, este necesar să se delimiteze întinderea informațiilor referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus pe care organizatorul unei călătorii de lungă durată este obligat să le înscrie în jurnalul de călătorie. Astfel, în special în raport cu aceste informații, autoritatea competentă de la locul de plecare este obligată, în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005, să decidă dacă jurnalul de călătorie prezintă sau nu prezintă un caracter realist în sensul acestei din urmă dispoziții și permite să se considere că transportul este conform cu acest regulament.

43. În cazul în care se respectă teza susținută de Stadt Kempten, de Landesanstalt für Tiergesundheit Bayern și de Republica Lituania, ar trebui ca jurnalul de călătorie să detalieze etapa călătoriei dintre punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație, iar acest lucru într-o manieră conformă cu cerințele referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus prevăzute în capitolul V punctul 1.4 litera (d) și punctul 1.5 din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005. În mod concret, în ceea ce privește bovinele care fac obiectul transportului în discuție în cauza principală, aceste dispoziții prevăd următorul ritm de călătorie: după 14 ore de transport, animalele beneficiază de o perioadă de repaus suficientă, de cel puțin o oră, în special pentru a fi adăpate și, dacă este necesar, hrănite. După încheierea perioadei de repaus, transportul poate continua timp de 14 ore. După fiecare expirare a acestei durate a călătoriei, animalele trebuie să fie descărcate, alimentate, adăpate și să beneficieze de o perioadă de repaus de cel puțin 24 de ore.

44. Se reproșează Zuchtvieh-Export că nu a planificat etapa călătoriei dintre punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație finală cu respectarea acestor norme.

45. În opinia noastră, această critică nu este întemeiată.

46. Astfel, reiese în mod clar din articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005 că controlul prealabil pe care trebuie să îl efectueze autoritatea competentă de la locul de plecare privește respectarea normelor conținute în același regulament. Este, așadar, determinant să se examineze care este domeniul de aplicare al regulamentului menționat.

47. Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005 este, în această privință, lipsit de ambiguități. Modul de redactare a acestei dispoziții indică în mod clar că regulamentul menționat „se aplică transportului de animale vertebrate vii în interiorul Comunității, inclusiv controalelor specifice pe care funcționarii competenți le efectuează asupra loturilor care intră sau ies de pe teritoriul vamal al Comunității”³.

48. Formularea astfel reținută de legiuitorul Uniunii implică, în opinia noastră, că normele conținute în regulamentul menționat și controalele aferente acestora se aplică numai pentru etapa transportului de animale care se efectuează pe teritoriul Uniunii. Acesta include controalele specifice ale loturilor care intră sau ies de pe teritoriul vamal al Uniunii, ceea ce pare logic în măsura în care, atunci când aceste controale sunt efectuate, transportul de animale se situează pe teritoriul Uniunii și trebuie să fie, prin urmare, conform cu normele stabilite de Regulamentul nr. 1/2004, indiferent de proveniența sau de destinația sa.

49. Ținând seama de definiția clară a domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1/2005 care figurează la articolul 1 alineatul (1) din acesta, nu se poate susține că formularea reținută de legiuitorul Uniunii la articolul 14 alineatul (1) din regulamentul menționat pentru a desemna călătoriile de lungă durată care trebuie să facă obiectul unui control prealabil efectuat de autoritatea

3 — Sublinierea noastră.

competentă de la locul de plecare militează în favoarea unei obligații a organizatorului unor astfel de călătorii de a respecta normele referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus, astfel cum sunt prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005, pentru etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și o țară terță.

50. Amintim că, în temeiul articolului 14 alineatul (1) din acest regulament, autoritatea competentă de la locul de plecare este obligată să efectueze anumite controale prealabile „[î]n cazul călătoriilor de lungă durată între state membre și țări terțe pentru ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină”.

51. Desemnarea astfel realizată a călătoriilor de lungă durată care trebuie să facă obiectul unui control de conformitate cu cerințele conținute în Regulamentul nr. 1/2005, efectuat de autoritatea competentă de la locul de plecare, nu înseamnă că, în cazul transportului de animale către țări terțe, acest control trebuie să privească nu numai etapa călătoriei care se efectuează pe teritoriul Uniunii, ci și etapa călătoriei care are loc între punctul de ieșire de pe acest teritoriu și cel din țara terță de destinație.

52. Astfel, această precizare urmărește să sublinieze doar că *toate* călătoriile de lungă durată sunt vizate de controlul prealabil efectuat de autoritatea competentă de la locul de plecare, că acestea au loc numai între statele membre ale Uniunii sau chiar că provin din țări terțe sau că au ca destinație astfel de țări⁴. O astfel de formulare permite înțelegerea tuturor călătoriilor de lungă durată în raport cu normele stabilite prin Regulamentul nr. 1/2005, fie că acestea se efectuează în totalitate sau chiar în parte pe teritoriul Uniunii.

53. Ținând seama atât de domeniul de aplicare teritorial al Regulamentului nr. 1/2005, astfel cum este definit la articolul 1 alineatul (1) din acesta, cât și de împrejurarea că controlul pe care autoritatea competentă de la locul de plecare trebuie să îl efectueze este un control de conformitate cu normele stabilite de același regulament, nu se poate impune, în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din regulamentul menționat, ca organizatorul să indice în jurnalul de călătorie informații referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 pentru etapa călătoriei de lungă durată care se efectuează în afara teritoriului Uniunii.

54. Cu alte cuvinte, ar fi contradictoriu ca autoritatea competentă de la locul de plecare să poată reproșa organizatorului că nu a înscris în jurnalul de călătorie, pentru etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și o țară terță, locuri de repaus cu intervale corespunzătoare cerințelor prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005, în condițiile în care, pe de o parte, domeniul de aplicare al acestui regulament se limitează la teritoriul Uniunii și, pe de altă parte, controlul pe care această autoritate este obligată să îl efectueze este, în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din regulamentul menționat, un control de conformitate cu normele stabilite de acesta.

55. Deducem de aici că „lista punctelor de repaus, de transfer sau de ieșire preconizate” care trebuie să figureze la secțiunea 1 rubrica 6 din jurnalul de călătorie impune numai înscrierea locurilor care se situează pe teritoriul Uniunii.

4 — Aceeași analiză se aplică pentru articolul 5 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2005, care impune transportatorilor și organizatorilor să respecte prevederile din jurnalul de călătorie prevăzut de anexa II la acest regulament, în cazul călătoriilor de lungă durată între state membre și în țări terțe.

56. Decurge de aici că articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat, în opinia noastră, în sensul că nu împuternicește autoritatea competentă de la locul de plecare să verifice dacă, în special în ceea ce privește durata călătoriei și perioadele de repaus prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament, jurnalul de călătorie prezentat de organizator este realist și indică faptul că transportul este conform cu regulamentul menționat, decât în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între locul de plecare și punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii.

57. Definițiile noțiunilor „călătorie” și „transport” care figurează la articolul 2 literele (j) și (w) din Regulamentul nr. 1/2005, în sensul că acestea desemnează întreaga operațiune de transport până la descărcarea animalelor la locul de destinație, fără să se facă o distincție după cum acest loc se situează pe teritoriul Uniunii sau chiar pe cel al unei țări terțe, nu pot fi invocate în scopul extinderii domeniului de aplicare teritorial al aceluiași regulament. Dimpotrivă, aceste definiții trebuie coroborate cu articolul 1 alineatul (1) din regulamentul menționat, care constituie singurul articol care are drept obiect stabilirea domeniului de aplicare teritorial al Regulamentului nr. 1/2005.

58. Alte dispoziții ale acestui regulament confirmă de altfel că, în vederea efectuării controlului prealabil prevăzut la articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din regulamentul menționat, organizatorul nu este obligat să menționeze informații referitoare la planificarea călătoriei conforme cu cerințele conținute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație.

59. Amintim în această privință că, în cazul unei călătorii de lungă durată care are ca destinație o țară terță, controlul efectuat de autoritatea competentă de la locul de plecare este completat de alte controale. Pe de o parte, este vorba despre controale prevăzute la articolul 15 din Regulamentul nr. 1/2005, care pot avea loc în orice etapă a călătoriei pe teritoriul Uniunii, în special în scopul de a se verifica dacă durata călătoriei și perioadele de repaus respectă limitele stabilite în capitolul V din anexa I la acest regulament. Pe de altă parte, articolul 21 din regulamentul menționat impune controale la punctele de ieșire de pe teritoriul Uniunii.

60. În ceea ce privește această ultimă categorie de controale, articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005 prevede că, în cazul în care animalele sunt prezentate la punctele de ieșire, medicii veterinari oficiali din statele membre verifică dacă animalele sunt transportate cu respectarea acestui regulament. În cadrul controalelor efectuate la punctele de ieșire, se verifică astfel, în esență, dacă transportatorii dispun de o autorizație prealabilă, dacă șoferii sunt în măsură să prezinte un certificat de calificare sau de competență profesională valabil, dacă animalele se află într-o stare bună pentru a continua călătoria, dacă mijloacele de transport cu care animalele vor trebui să își continue călătoria respectă dispozițiile din capitolul II și, dacă este cazul, din capitolul VI din anexa I la regulamentul menționat și dacă ecvideele domestice și animalele domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină au fost transportate sau trebuie să fie transportate pe perioade lungi.

61. Pe de altă parte, articolul 21 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 1/2005 prevede că medicii veterinari oficiali trebuie să verifice dacă, „în cazul exportului, transportatorii au furnizat dovezi conform cărora călătoria de la locul de plecare la primul loc de descărcare din țara de destinație finală respectă toate acordurile internaționale enumerate de anexa V și aplicabile țărilor terțe în cauză”. Această din urmă anexă menționează, în această privință, Convenția europeană privind protecția animalelor în timpul transportului internațional⁵.

5 — Convenție semnată la 13 decembrie 1968 la Paris. Text revizuit în conformitate cu dispozițiile Protocolului la Convenția europeană privind protecția animalelor în timpul transportului internațional, intrat în vigoare la 7 noiembrie 1989. În ceea ce privește semnarea acestei convenții de către Uniune, a se vedea Decizia 2004/544/CE a Consiliului din 21 iunie 2004 privind semnarea Convenției europene privind protecția animalelor în timpul transportului internațional (revizuită) (JO L 241, p. 21, Ediție specială, 03/vol. 59, p. 64).

62. În opinia noastră, se poate deduce din articolul 21 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 1/2005 că, în conformitate cu domeniul de aplicare teritorial al Regulamentului nr. 1/2005, astfel cum este precizat la articolul 1 alineatul (1) din acest regulament, călătoria dintre punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație este reglementată nu de normele conținute în regulamentul menționat, ci, dacă este cazul, de acorduri internaționale.

63. În plus, mai multe dispoziții ale Regulamentului nr. 1/2005 demonstrează, în opinia noastră, că, în cazul unei călătorii de lungă durată către o țară terță, jurnalul de călătorie nu poate fi completat decât până la punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii.

64. Astfel, articolul 21 alineatul (2) din acest regulament precizează printre altele că, pentru astfel de călătorii, „medicii veterinari oficiali de la punctele de ieșire [...] efectuează și înregistrează controalele enumerate la secțiunea 3 «Locul de destinație» din jurnalul de călătorie din anexa II”. Pentru aceste călătorii, medicul veterinar oficial de la punctul de ieșire se substituie, așadar, deținătorului la locul de destinație, căruia îi revine, în principiu, obligația de a completa secțiunea 3 din jurnalul de călătorie. Cu alte cuvinte, acest medic veterinar, în această etapă a călătoriei, are sarcina de a stabili că aceasta este conformă cu Regulamentul nr. 1/2005 și în special că programarea prevăzută în secțiunea 1 din jurnalul de călătorie a fost respectată între locul de plecare și punctul de ieșire.

65. Mai multe puncte introductive din anexa II la Regulamentul nr. 1/2005 merg în același sens. Astfel, în temeiul punctului 3 litera (e) din această anexă, organizatorul „se asigură că jurnalul de călătorie însoțește transportul de animale pe perioada călătoriei până la locul de destinație sau, *în cazul exportului într-o țară terță, cel puțin până la punctul de ieșire*”⁶. În plus, punctul 7 primul paragraf din anexa respectivă precizează că, „[i]n cazul în care animalele sunt exportate într-o țară terță, transportatorii înmânează jurnalul de călătorie medicului veterinar oficial de la punctul de ieșire”. Constatarea potrivit căreia, în temeiul punctului 8 din anexa II la Regulamentul nr. 1/2005, transportatorul trebuie să păstreze în continuare o copie a jurnalului de călătorie completat nu infirmă, ci, dimpotrivă, confirmă că originalul jurnalului de călătorie nu mai trebuie completat în urma controalelor efectuate de medicul veterinar oficial la punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii.

66. Or, în cazul în care legiuitorul Uniunii ar fi intenționat să impună respectarea normelor conținute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 pentru etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire și țara terță de destinație, acesta ar fi impus transportatorului să păstreze originalul jurnalului de călătorie pe durata întregii călătorii și ar fi prevăzut un sistem de control în țara terță de destinație.

67. Din elementele de mai sus rezultă că, în cazul unei călătorii de lungă durată către țări terțe, planificarea călătoriei înscrisă în secțiunea 1 din jurnalul de călătorie se va exprima în mod concret în celelalte secțiuni din acest jurnal numai până la punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii. Această planificare nu are, așadar, vocația de a fi comparată cu călătoria care are loc efectiv după acest punct de ieșire. Prin urmare, ar fi incoerent să se impună ca o astfel de planificare să conțină informații referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 în ceea ce privește călătoria care se efectuează dincolo de punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii, dat fiind că această etapă a călătoriei nu face obiectul unor verificări în cadrul sistemului general pus în practică de acest regulament.

68. În această privință, comparația cu sistemul special pus în aplicare de legiuitorul Uniunii în materie de restituiri la export demonstrează că, în afara acestui sistem, cerințele conținute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 nu au vocația să se aplice etapei transportului de animale care se efectuează în afara teritoriului Uniunii.

6 — Sublinierea noastră.

69. În temeiul articolului 168 din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole (Regulamentul unic OCP)⁷, în privința produselor din sectorul de carne de vită, „acordarea și plata restituirilor la exportul de animale vii este subordonată dispozițiilor prevăzute prin legislația comunitară privind bunăstarea animalelor și, în special, privind protecția animalelor în cursul transportului”.

70. Articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 817/2010 al Comisiei din 16 septembrie 2010 de stabilire a normelor de aplicare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește cerințele privind bunăstarea animalelor vii din specia bovină în timpul transportului pentru acordarea restituirilor la export⁸, intitulat „Domeniul de aplicare”, precizează că plata acestor restituiri „depinde de respectarea articolelor 3-9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2005 și a anexelor menționate la aceste articole, [...], în timpul transportului animalelor până la primul loc de descărcare în țara terță de destinație finală [...]”.

71. Reiese în mod clar din această din urmă dispoziție că, contrar aplicării în cadrul regimului general instituit prin Regulamentul nr. 1/2005, respectarea cerințelor prevăzute la articolele 3-9 din acest regulament, precum și în anexele aferente se impune pentru întreaga călătorie, inclusiv pentru etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație.

72. Sistemul de control pus în practică de Regulamentul nr. 817/2010 este adaptat la acest domeniu de aplicare extins al cerințelor prevăzute de Regulamentul nr. 1/2005.

73. Astfel, în ceea ce privește controalele efectuate pe teritoriul vamal al Uniunii, articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 817/2010 prevede că medicul veterinar oficial de la punctul de ieșire trebuie să efectueze verificările următoare.

74. Pe de o parte, în temeiul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din acest regulament, medicul veterinar oficial de la punctul de ieșire verifică dacă „cerințele stabilite de Regulamentul (CE) nr. 1/2005 au fost respectate de la locul de plecare [...] până la punctul de ieșire”.

75. Pe de altă parte, acest medic veterinar trebuie să verifice dacă, potrivit articolului 2 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 817/2010, „condițiile de transport pentru restul călătoriei sunt conforme cu Regulamentul (CE) nr. 1/2005 și [dacă] s-au luat măsurile necesare pentru asigurarea respectării acestuia până la prima descărcare în țara terță de destinație finală”.

76. Medicul veterinar oficial de la punctul de ieșire înscrie rezultatele acestui control în „raportul de control la punctul de ieșire” al cărui model figurează în anexa I la Regulamentul nr. 817/2010. Acest raport distinge controalele care se referă la călătoria până la punctul de ieșire și cele care privesc călătoria de la punctul de ieșire. Pentru ca controalele să fie considerate satisfăcătoare, este necesar ca exportatorul să respecte cerințele conținute în Regulamentul nr. 1/2005 pentru aceste două etape ale călătoriei.

77. Aceste controale sunt completate în continuare de controalele din țările terțe.

7 — JO L 299, p. 1.

8 — JO L 245, p. 16.

78. Astfel, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 817/2010, exportatorul se asigură că animalele fac obiectul unui control după ce au părăsit teritoriul vamal al Uniunii în două cazuri, și anume, pe de o parte, peste tot unde are loc o schimbare a mijlocului de transport și, pe de altă parte, la locul primei descărcări în țara terță de destinație finală. Potrivit articolului 3 alineatul (2) din regulamentul menționat, aceste controale sunt efectuate de o agenție internațională de control și supraveghere, autorizată și controlată în acest scop de un stat membru, sau chiar de o agenție oficială dintr-un stat membru.

79. Această descriere a regimului special pus în practică prin Regulamentul nr. 817/2010 demonstrează, în opinia noastră, că, în cazul în care legiuitorul Uniunii ar fi urmărit să extindă în general obligația organizatorului unei călătorii de lungă durată de a respecta cerințele conținute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație, acesta ar fi optat, pe de o parte, pentru o definiție mai largă a domeniului de aplicare al acestui regulament decât cea pe care a reținut-o la articolul 1 alineatul (1) din acesta și, pe de altă parte, ar fi adăugat acestei obligații un sistem de control comparabil cu cel pus în practică în materia restituirilor la export.

80. Având în vedere toate aceste elemente, considerăm că Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat în sensul că nu impune organizatorului unei călătorii de lungă durată către o țară terță să menționeze în secțiunea 1 rubrica 6 din jurnalul de călătorie informații referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație.

81. În consecință, considerăm că articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) și litera (c) din regulamentul menționat trebuie interpretat în sensul că autoritatea competentă de la locul de plecare nu poate refuza să ștampileze jurnalul de călătorie pentru motivul că informațiile înscrise în acest jurnal care se referă la etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație nu sunt conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005.

82. Reciproca este adevărată în cazul unui transport de animale dintr-o țară terță. Se va impune astfel organizatorului acestui transport să se conformeze cerințelor conținute în acest regulament de la intrarea sa pe teritoriul Uniunii pe la un punct de control la frontieră. În schimb, având în vedere faptul că domeniul de aplicare al regulamentului menționat se limitează la teritoriul Uniunii, nu se va putea impune acestui organizator să fi respectat aceleași cerințe pentru etapa călătoriei care s-a efectuat anterior intrării sale pe teritoriul Uniunii, deși călătoria dintr-o țară terță până la statul membru de destinație constituie una și aceeași călătorie.

83. Trebuie să se examineze în prezent temeinicia tezei dezvoltate de Comisia Europeană în cadrul prezentei cauze.

84. Astfel, deși, având în vedere explicațiile pe care le-a furnizat în observațiile sale scrise, precum și în cadrul ședinței, Comisia pare să considere de asemenea că cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la Regulamentul nr. 1/2005 nu sunt aplicabile etapei călătoriei care se efectuează în afara teritoriului Uniunii, aceasta propune totuși o cale de mijloc care presupune, în esență, să permită autorității competente de la locul de plecare să verifice dacă, în ceea ce privește această etapă a călătoriei, organizatorul acesteia respectă „condițiile generale pentru transportul de animale” enumerate la articolul 3 din Regulamentul nr. 1/2005.

85. Amintim că această dispoziție enunță principiul potrivit căruia „[o]persoană nu poate transporta animale sau încredința animale în vederea transportului în condiții care le pot provoca răni sau suferințe inutile”. Aceasta conține de asemenea anumite condiții generale, precum cea potrivit căreia, „în prealabil, [trebuie să fie] luate toate măsurile necesare pentru a reduce durata călătoriei și a

satisface nevoile animalelor în timpul călătoriei”, cea care prevede că „transportul este efectuat fără întârziere până la locul de destinație, iar condițiile de bunăstare a animalelor sunt verificate în mod regulat și menținute la un nivel corespunzător” sau chiar cea în temeiul căreia, „la intervale de timp corespunzătoare, animalelor li se asigură apă, hrană și repaus într-o cantitate și de o calitate adecvată speciei și taliei acestora”.

86. Nu considerăm că soluția avută în vedere de Comisie poate fi admisă, și aceasta pentru următoarele motive.

87. În primul rând, trebuie să se pună accentul pe faptul că, în lipsa unor indicații în sens contrar, definiția domeniului de aplicare teritorial al acestui regulament, astfel cum rezultă din articolul 1 alineatul (1) din acesta, se aplică în mod necesar pentru toate cerințele conținute în regulamentul menționat, fie că este vorba despre „condiții generale pentru transportul de animale”, astfel cum sunt enumerate la articolul 3 din Regulamentul nr. 1/2005, sau chiar despre cerințe mai precise, precum specificațiile tehnice care sunt detaliate în anexa I la același regulament.

88. Ținând seama de modul de redactare clar al articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2005, pare, așadar, imposibil să se susțină, astfel cum procedează Comisia, pe de o parte, că cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament nu sunt aplicabile pentru etapa călătoriei care se efectuează în afara teritoriului Uniunii și, pe de altă parte, că această insuficiență a regulamentului menționat ar putea fi completată prin extinderea domeniului de aplicare al „condițiilor generale pentru transportul de animale” care figurează la articolul 3 din Regulamentul nr. 1/2005 la întreaga călătorie până în țara terță de destinație.

89. În al doilea rând, soluția sugerată de Comisie ar ajunge să confere autorității competente de la locul de plecare o putere de apreciere extinsă pentru a evalua, în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează în afara teritoriului Uniunii, caracterul adecvat al duratei călătoriei și al perioadelor de repaus preconizate. Divergențele de apreciere din partea autorităților competente care ar reieși de aici ne par incompatibile cu cerința aplicării uniforme a Regulamentului nr. 1/2005, precum și cu celelalte obiective pe care acest regulament le urmărește, alături de cel privind protecția animalelor în cursul transportului, și anume eliminarea obstacolelor tehnice din calea schimburilor cu animale vii și buna funcționare a organizațiilor de piață⁹.

90. Pe scurt, a admite că autoritatea competentă de la locul de plecare beneficiază de o putere de apreciere atât de extinsă în ceea ce privește punerea în aplicare a condițiilor prevăzute la articolul 3 din regulamentul menționat, care se caracterizează prin aspectul lor general, ar genera denaturări ale concurenței între organizatorii transporturilor de animale vii.

91. Pentru aceste motive, nu vom urma, așadar, teza susținută de Comisie, care implică formularea unui răspuns diferit la întrebările adresate de instanța de trimitere, după cum sunt în discuție condițiile generale pentru transportul de animale, astfel cum sunt enumerate la articolul 3 din Regulamentul nr. 1/2005, sau cerințele mai precise conținute în acest regulament, precum cele menționate în capitolul V din anexa I la acest regulament.

92. În încheiere, trebuie să precizăm că suntem perfect conștienți de importanța prezentată de obiectivul de protecție a animalelor în cursul transportului. Avem de asemenea în vedere articolul 13 TFUE, care impune Uniunii și statelor membre, la elaborarea și punerea în aplicare a politicii Uniunii în special în domeniul agriculturii și transporturilor, să țină seama de toate cerințele bunăstării animalelor ca ființe sensibile.

9 — A se vedea în această privință Hotărârea Danske Svineproducenter (C-316/10, EU:C:2011:863, punctele 44 și 55).

93. Înțelegem de asemenea preocuparea care constă în a oferi un efect util Regulamentului nr. 1/2005 care să fie cel mai extins posibil din punct de vedere geografic și care să se întemeieze fie pe normele generale care figurează la articolul 3 din acest regulament, fie chiar pe articolul 13 TFUE.

94. Cu toate acestea, se impune constatarea că legiuitorul Uniunii a urmărit, cel puțin în acest stadiu al evoluției dreptului Uniunii, să limiteze domeniul de aplicare *ratione loci* al Regulamentului nr. 1/2005 la teritoriul Uniunii.

95. În consecință, revine, în opinia noastră, aceluiași legiuitor și numai acestuia să decidă impunerea pe viitor a respectării cerințelor conținute în acest regulament pentru întreaga călătorie de lungă durată, inclusiv în ceea ce privește etapa acesteia care se efectuează în afara teritoriului Uniunii, și să adauge unei asemenea extinderi a domeniului de aplicare teritorial al regulamentului menționat punerea în practică a unui sistem de control adaptat.

IV – Concluzie

96. Având în vedere considerațiile de mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Bayerischer Verwaltungsgerichtshof după cum urmează:

„Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 trebuie interpretat în sensul că nu impune organizatorului unei călătorii de lungă durată către o țară terță să menționeze în secțiunea 1 rubrica 6 din jurnalul de călătorie informații referitoare la durata călătoriei și la perioadele de repaus conforme cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament sau cu condițiile generale pentru transportul de animale care figurează la articolul 3 din regulamentul menționat, în ceea ce privește etapa călătoriei care se efectuează între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație.

În consecință, articolul 14 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) și litera (c) din Regulamentul nr. 1/2005 trebuie interpretat în sensul că autoritatea competentă de la locul de plecare nu poate refuza să stampileze jurnalul de călătorie pentru motivul că informațiile înscrise în acest jurnal și care se referă la etapa călătoriei efectuată între punctul de ieșire de pe teritoriul Uniunii și țara terță de destinație nu sunt conforme nici cu cerințele prevăzute în capitolul V din anexa I la acest regulament, nici cu condițiile generale pentru transportul de animale care figurează la articolul 3 din regulamentul menționat.”